

บันทึกข้อความ

ฝ่ายเลขานุการประธาน กกต.
เลขที่ ๑๒๖/๖๐
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๖๐ เวลา ๑๕.๕๐ น.

ส่วนราชการ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน โทร ๐-๒๒๔๔-๒๖๒๘
ที่ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง สรุปผลโครงการสัมมนาฯ

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ตามที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดโครงการสัมมนาเรื่อง “รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.” เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการหมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ นั้น

บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้จัดทำสรุปผลโครงการสัมมนาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปผลการสัมมนาดังกล่าวเพื่อพิจารณาและนำเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายชาติชาย ณ เชียงใหม่)
ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์
และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

๑๒๖/๖๐

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๒ ก.พ. ๖๐

สรุปประเด็นโครงการสัมมนารับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
จัดโดย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๒๑๓ - ๒๑๖ อาคารรัฐสภา ๒

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
๑. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none">- ให้มีหน้าที่และอำนาจตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.... และ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยอิสระ โดยให้มีความสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน พันธกรณีและอนุสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และให้เป็นไปตามหลักการปารีสที่ให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติด้วย- ให้มีหน้าที่และอำนาจในการยกเรื่องที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงขึ้นมาพิจารณาแม้จะไม่มีผู้ร้องเรียนก็ตาม- ให้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมโดยให้สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลยุติธรรม แล้วแต่กรณี- ให้มีอำนาจในการเสนอความเห็นทางกฎหมายต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลยุติธรรม ได้ รวมทั้งให้ มีอำนาจในการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเสนอความเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยรวม- ให้มีอำนาจหน้าที่หลักในการตรวจสอบการกระทำและการละเลยอันเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และติดตามการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่อาจจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีอำนาจในการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกัน - ให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแก่สาธารณชนภายในประเทศและนานาชาติ โดยให้รายงานตามความเป็นจริง ซึ่งการจัดทำรายงานต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอย่างถูกต้อง ชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ จะต้องมีการขอระยะเวลาในการจัดทำรายงานดังกล่าว โดยให้มีการเสนอรายงานต่อ รัฐบาล รัฐสภา รวมทั้งเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชนด้วย - ให้มีการแจ้งมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อให้แก้ไข ถ้าหน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อที่คณะรัฐมนตรีจะหามาตรการแก้ไข หรือให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ - การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงควรมีองค์การกึ่งตุลาการร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการแสวงหาข้อเท็จจริง ตรวจสอบ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน
๒. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านสิทธิมนุษยชน - ควรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากการทำงานจะเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ และมีการประชุมร่วมกันในระหว่างองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติ

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นควรกำหนดให้มีสัดส่วนจากบุคคลที่มาจากองค์กรประชาชน หรือภาคประชาสังคม และต้องเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับจากสังคมและบุคคลโดยทั่วไป รวมทั้งมีความเป็นกลางทางการเมือง - ควรกำหนดคุณสมบัติว่าบุคคลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งก่อนหรือหลังการดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน มีลักษณะต้องห้าม และเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งได้ - การดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน - ไม่ควรกำหนดเรื่องวุฒิการศึกษาว่าต้องจบระดับปริญญาตรี แต่ควรกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ประจักษ์มากกว่ากรณีวุฒิการศึกษา - ควรกำหนดบทลงโทษ ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน กระทำการใดที่ไม่เป็นกลางทางการเมือง เลือกปฏิบัติ และละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจจะให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อเลือกตั้งใหม่ทดแทน - ควรกำหนดคุณสมบัติให้มีสัดส่วนชายและหญิงเท่าเทียมกันในการเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน - คำว่า ผู้มีสัญชาติไทย ไม่ควรกำหนดว่า โดยการเกิด เพราะการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนนั้น ถ้าผู้มีสัญชาติไทยดังกล่าวเข้าใจบริบทสังคมไทยก็น่าจะเพียงพอ
๓. กระบวนการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และหลักการปารีสโดยให้มีสัดส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความเหมาะสม โดยให้มีประชาชนภาคสังคมที่ทำงาน และมีประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของคณะกรรมการสรรหา และควรมีความหลากหลาย เช่น ผู้แทนจากภาควิชาการ ผู้แทนภาคประชาชนที่เป็นผู้พิการ เป็นต้น และไม่ควรมีที่มาจากตุลาการในศาลต่าง ๆ ซึ่งการ

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<p>เข้าสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ควรจะต้องผ่านกระบวนการเช่น การแสดงวิสัยทัศน์ และมีการสัมภาษณ์ เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นำหลักเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาใช้กับการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะต้องมีการให้เหตุผลต่อสาธารณชนได้ว่า เหตุใดจึงเลือก หรือไม่เลือกบุคคลใด - ไม่ควรมีองค์ประกอบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีมากเกินไป เพราะจะทำให้กระบวนการสรรหาที่มีความล่าช้า และควรมีการให้ระบุเหตุผลในการเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าเป็นผู้มีความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์อย่างไร - การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนชุดใหม่ควรกระทำได้ทันทีโดยไม่ควรรอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนชุดปัจจุบันพ้นวาระ - การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมและเท่าเทียมระหว่างชายและหญิง
<p>๔. สถานภาพของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (เช่น ควรเป็นส่วนราชการหรือไม่)</p> <p>- วาระการดำรงตำแหน่ง และการได้มาของเลขาธิการ กสม.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเป็นส่วนราชการที่มีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานภาครัฐ - กรณีตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมาจากการสรรหาซึ่งอาจจะกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี หรือ ๔ ปี ให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระ และจะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรคัดเลือกจากนักบริหารอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ แต่ควรมีความเข้าใจในประเด็นภารกิจขององค์กรอย่างแท้จริง
<p>๕. การทำงานและกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องเรียน - การทำงานและกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงควรมีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ในการกำกับดูแลของภาครัฐ และต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นกลางทางการเมือง โดยยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<p>และควรให้มีการทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานไม่ควรใช้รูปแบบอนุกรรมการ เนื่องจากอาจจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน และอาจจะทำงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานด้านการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันเกิดจากกระบวนการที่กฎหมายกำหนดเดิมไม่มีความชัดเจน และยังไม่สามารถคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ ควรให้แก้ไขสภาพปัญหาในปัจจุบันการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานต้องปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานตามความต้องการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในแต่ละชุด ซึ่งไม่มีความแน่นอน และให้ความสำคัญแต่ละเรื่องแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขาดการทำงานเชิงรุก และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ โดยจากจำนวนบุคลากร ของสำนักงานจำนวน ๒๐๐ คน มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนจำนวน ๓๐ คนเท่านั้น - ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องสร้างการมีส่วนร่วม และอาจให้มีอนุกรรมการเฉพาะดำเนินงานในแต่ละเรื่อง ในการพิจารณาตัดสินนำเสนอข้อเสนอแนะต่างๆ ต้องเป็นมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - ควรให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้รายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ - ควรให้มีการประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่และผลการดำเนินงานในการตรวจสอบแต่ละขั้นตอนพร้อมปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๖. การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการสรุปเป็นข้อเสนอทางนโยบายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศที่มีคนสัญชาติไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
(เช่น นโยบาย ความทุกข์ร้อนของประชาชน การละเมิดสิทธิราชการ กฎหมาย)	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานควรใช้หลักสิทธิมนุษยชนสากลเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้โดยให้ใช้ระบบตรวจสอบ และวิเคราะห์ - ควรชี้แนวทางแก้ไขปัญหอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ปกป้องสิทธิมนุษยชน ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ต้องมีการเสนอแนะนโยบายในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่ควรมุ่งแก้ไขปัญหในรายกรณี แต่ควรแก้ไขปัญหในภาพรวม - ควรเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - ควรให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีอำนาจในการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับ ความเสียหาย - ควรให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนใน ส่วนภูมิภาคในทุกภูมิภาคเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึง และควรให้มี ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนในสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดความ สะดวก รวดเร็ว แก่ประชาชน - ในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอขยายระยะเวลาการ ดำเนินงานไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้โดยกำหนด ไว้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เห็นว่าเป็นบทเคร่งครัดควรเพิ่มข้อความว่า “ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง” ให้ขยายได้ตาม สมควร - ตามที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามมาตรการ หรือแนวทางดังกล่าวให้สาธารณชนทราบก็ได้ เห็นว่า อาจ ทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง ซึ่ง เห็นว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องให้ความ คุ้มครองสิทธิของหน่วยงานดังกล่าว - การที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการเป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรให้ความ

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<p>คุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ถ้าการชี้แจงนั้นสุจริต ให้ได้รับความคุ้มครองให้ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และอาญา</p>
<p>๗. เรื่องอื่นๆ - (เช่น อำนาจในการฟ้องคดี สถานภาพของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้มีกองทุนสิทธิมนุษยชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยาให้แก่ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนได้โดยสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน เพราะกองทุนเกี่ยวกับการยุติธรรมมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ - ให้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้เสียหายทั้งทางอาญาและทางแพ่ง - การฟ้องคดีของประชาชนผู้ได้รับความเสียหายควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นผู้มีอำนาจในการให้คำแนะนำแก่ผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์
และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

